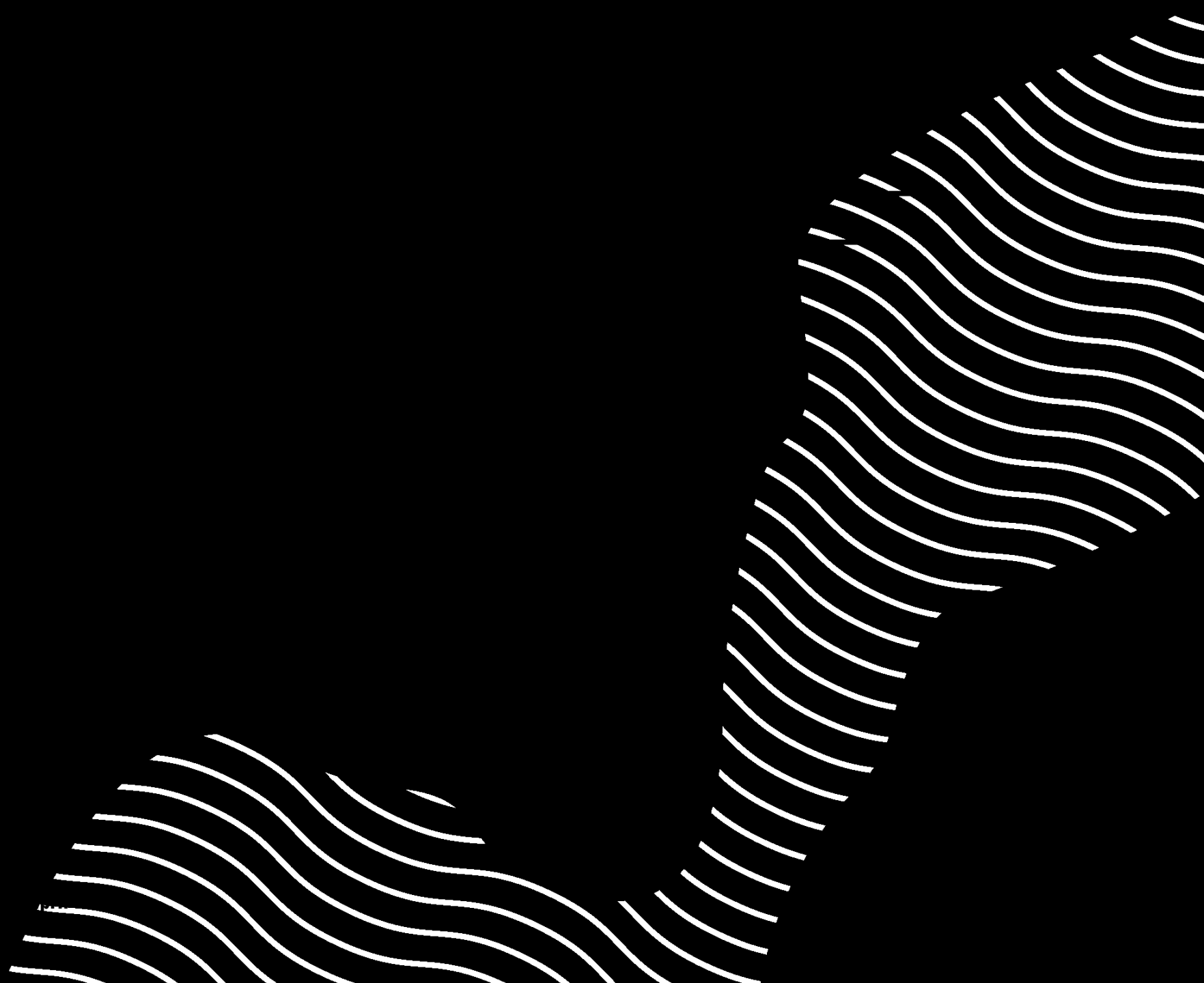

Vestland
fylkeskommune

Hovedutfordringer

i vannområde Vest

- **Vedlegg til planprogram (høring 1.4.-30.6.19)**
- **Inneholder oversikt over miljøtilstand, påvirkninger og status for gjennomføring av tiltak**
- **Kunnskapsgrunnlag for den nye planen med tiltaksprogram**

<http://www.vannportalen.no/globalassets/vannregioner/hordaland/hordaland-dokument-2019/hovedutfordringer-i-vannomrade-vest-27.02.19.pdf>

Hovedutfordringer i vannområde Vest

 vann fra fjell til fjord

Sammen for vannet

Oppdatering av regional vannforvaltningsplan med tilhørende tiltaksprogram

Vedlegg 3 til høringsdokument 2:
Hovedutfordringer
i vannområde Vest

Bergen by med Vågen og Askøy i bakgrunnen. Foto: Sveinung Klyve.

Oppdatering av hovedutfordringer for vannområde Vest 2022 – 2027

Høringsperiode
1. april – 30. juni 2019

www.vannportalen.no

Undersøkelser

i vannområde Vest

2014

- ***Klassifisering av økologisk tilstand i vassførekomstar i Hordaland i 2014 (Faun AS)***

2016

- ***Kildesporing og tilstandsklassifisering i Apeltun-, Nesttun- og Fjellvassdraget (Asplan viak AS)***

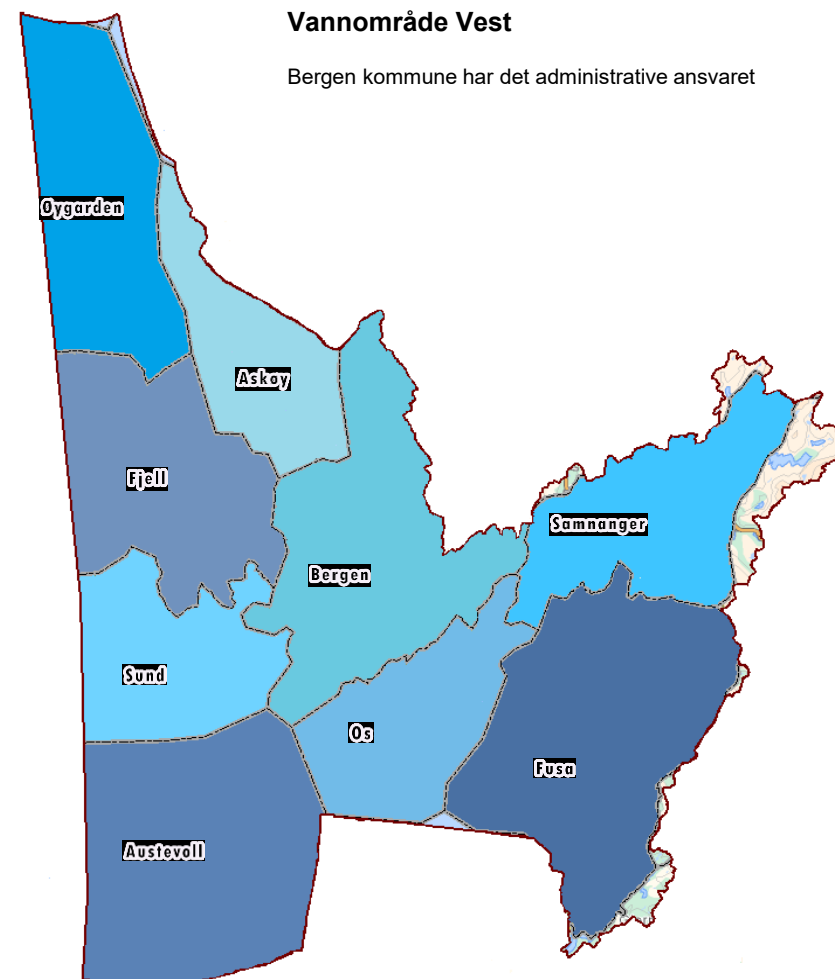
2017

- ***Biologiske og kjemiske granskingar med klassifisering av elvar i vassregion Hordaland hausten 2017 (Rådgivende biologer)***

2018

- ***Undersøkelse av kjemisk og økologisk status i innsjøer i Hordaland (Norconsult)***

Statens vegvesen har undersøkt en rekke innsjøer på virket av forurensing fra fylkes- riks- og euopavei

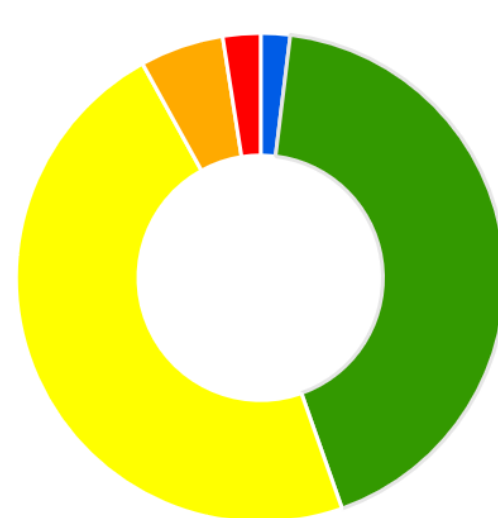
Miljøtilstand

i vannområde Vest

- **44,6 % av vannforekomster i VO Vest har god eller svært god økologisk tilstand**
- **Det vil si at 55,4 % av vannforekomstene ikke oppnår målet**

Økologisk tilstand

Naturlige vannforekomster

		<u>Antall</u>	<u>Prosent</u>
	Svært god	7	1.9%
	God	154	42.7%
	Moderat	171	47.4%
	Dårlig	20	5.5%
	Svært dårlig	9	2.5%
		361	100%

De største påvirkningene

i vannområde Vest

1. Avløpsvann

**2. Langtransportert
forurensing (sur
nedbør)**

3. Jordbruk

4. Urban utvikling

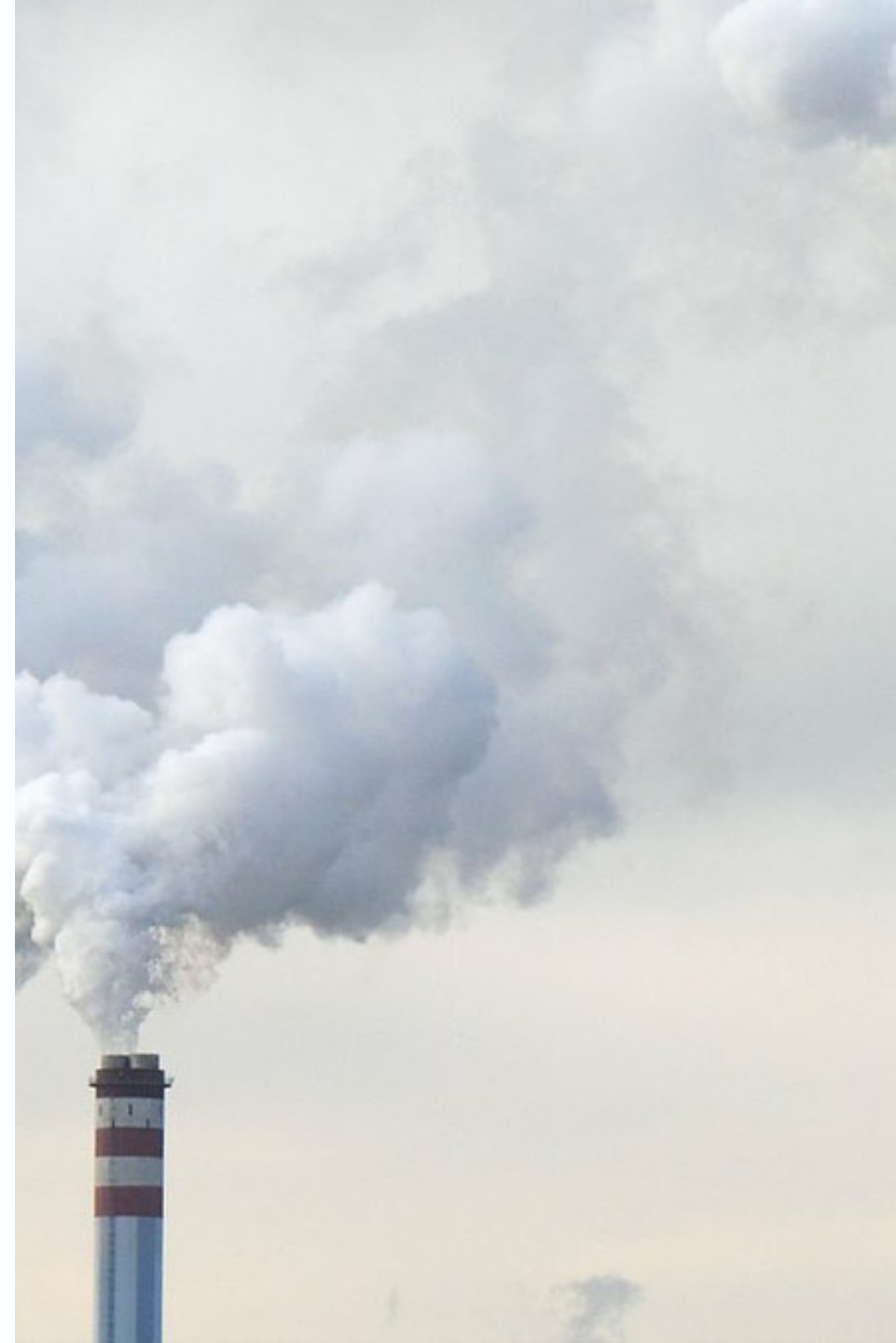
Avløpsvann

- **Omfatter alt fra de store rensesanleggene i Bergen kommune til spredt avløp i områder med lite bebyggelse.**
- **Utslipp av fosfor og nitrogen fører til algevekst og dårlige oksygenforhold (eutrofi)**
- **Bakterier forringer drikkevann, badevann, jordbruk**
- **Kommunens ansvar:**
 - **Mindre tettbebyggelser (under 2000 PE)**
 - **Spredt avløp (under 50 PE)**
 - **Tillatelser og tilsyn**
- **Fylkesmannens ansvar:**
 - **Tettbebygd strøk større enn 2000 PE**
 - **Tillatelse og tilsyn**

Langtransportert forurensing

Forsuring

- **I vannområde Vest er det helst i indre strøk (Samnanger og Fusa) at problemene er størst. På generell basis er sur nedbør et avtagende problem og flere og flere vannforekomster får en bedre tilstand som følge av reduserte utslipp**
- **Fylkesmannen følger opp tiltak mot forsuring – kalking av vassdrag**

Landbruk

Jordbruk og skogbruk

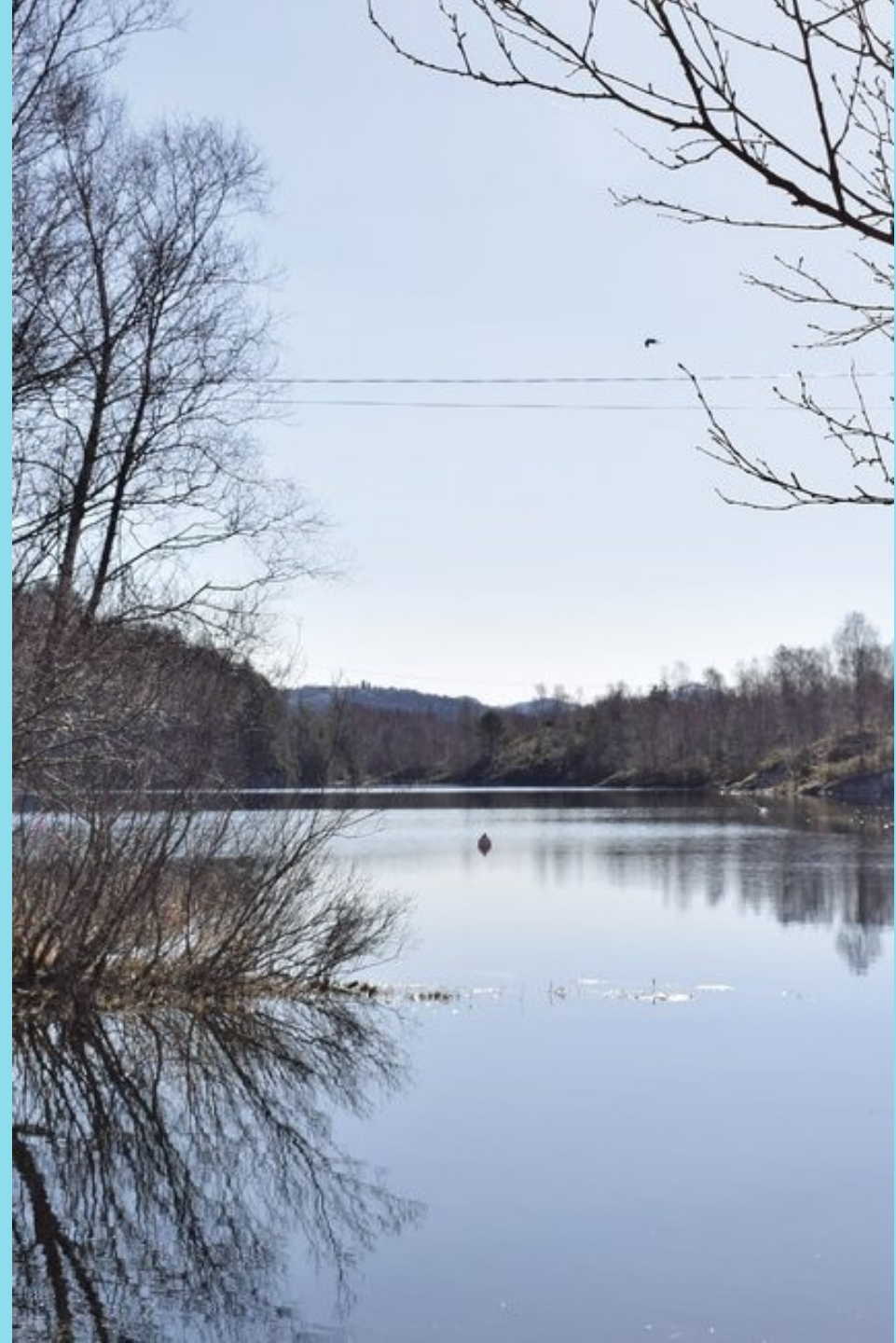
- **Jordbruksdrift innebærer økt omsetting av næringsstoffer og økt risiko for tap av næringsstoffer til vassdrag**
- **Næringstilførsel fører til eutrofi**
- **Erosjon og slam, fysiske endringer**
- **Jordbruket påvirker ofte vassdrag i kombinasjon av spredt avløp. Dette gjør det vanskelig å kvantifisere hvor mye av forurensningen som kommer fra jordbruket og hvor mye som kommer fra spredt avløp.**

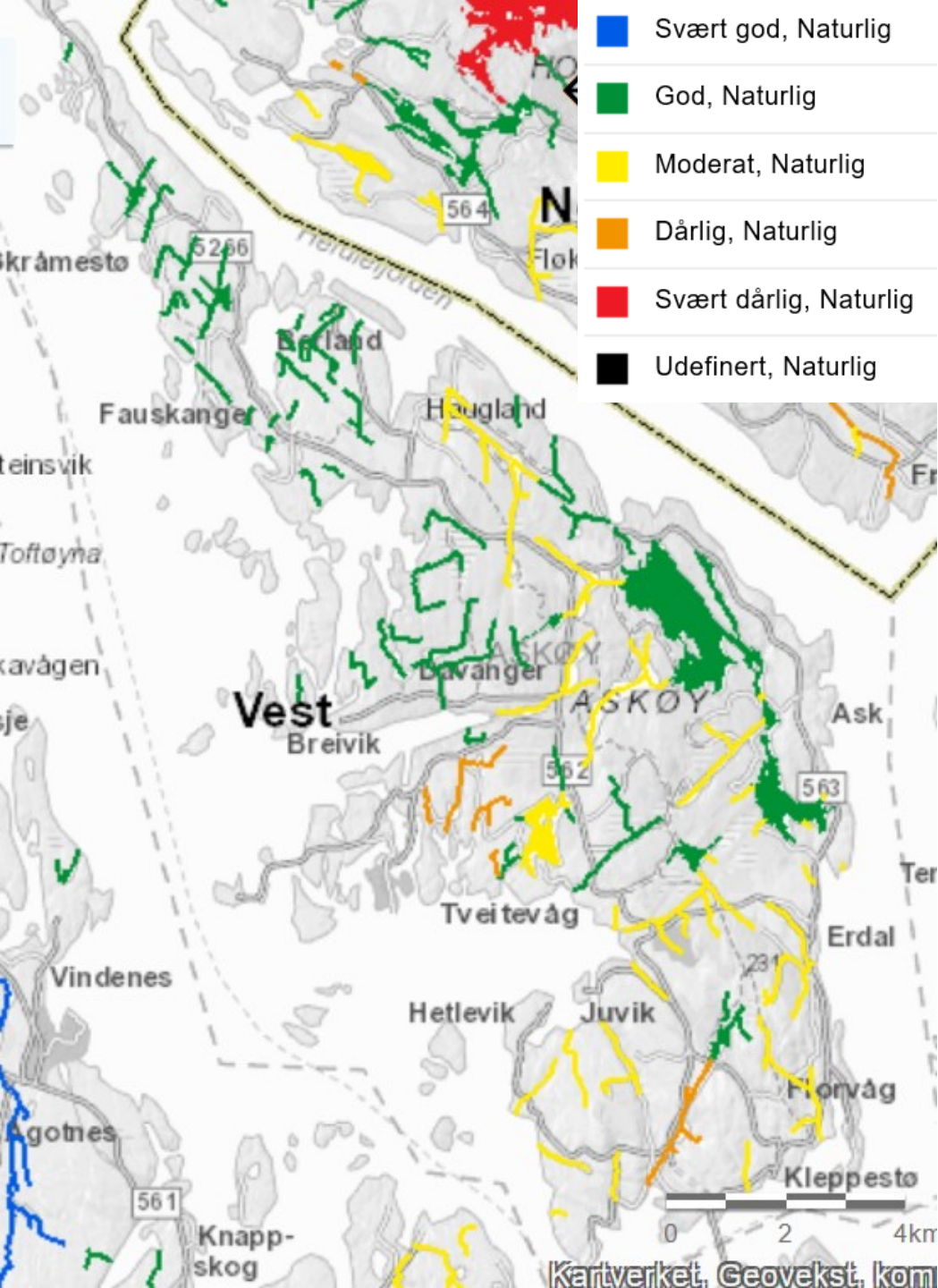

Urban utvikling

- **Urbane områder har mange påvirkninger**
- **Urban utvikling påvirker både i anleggs- og driftsfase**
- **Mange kilder til forurensing**
- **Hydromorfologiske endringer: bekkelukking, utfyllinger, vandringshinder**
- **SVV og Fylkeskommunen har ansvar for riks- og fylkesvei, kommunen ansvar for kommunal vei**

Hovedutfordringer i Askøy kommune

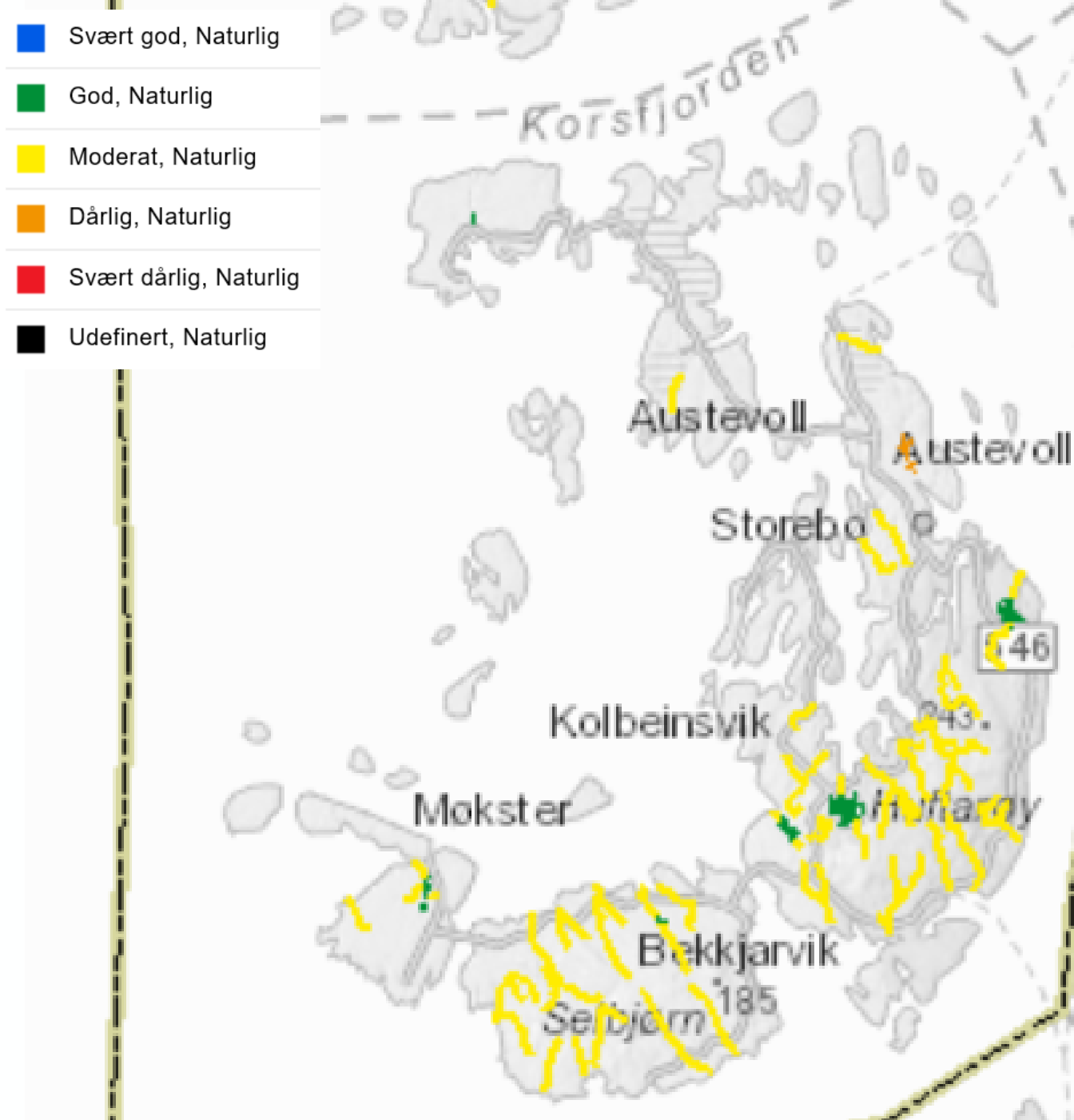
Utfordringer

i Askøy kommune

- **Utbyggingskommune i nærhet til Bergen – press på arealer**
- **Avløp**
 - *Kontinuerlig fornying av avløpsnett*
 - *Planer om flere og bedre avløpsrenseanlegg*
 - *Kontinuerlig arbeid om å knytte private utslipp til offentlig nett*
 - *Private slamavskillere holder ikke dagens renskrav*
 - *Eldre råkloakktlipp*
- **Urban utvikling**
 - *Økt utbygging kan føre til bekkelukkinger, forurensing i anleggsperioden, økt press på avløpsnett*
 - *Overvann*
 - *Marint avfall og plastforurensing*

Hovedutfordringer i Austevoll kommune

Austevoll kommune

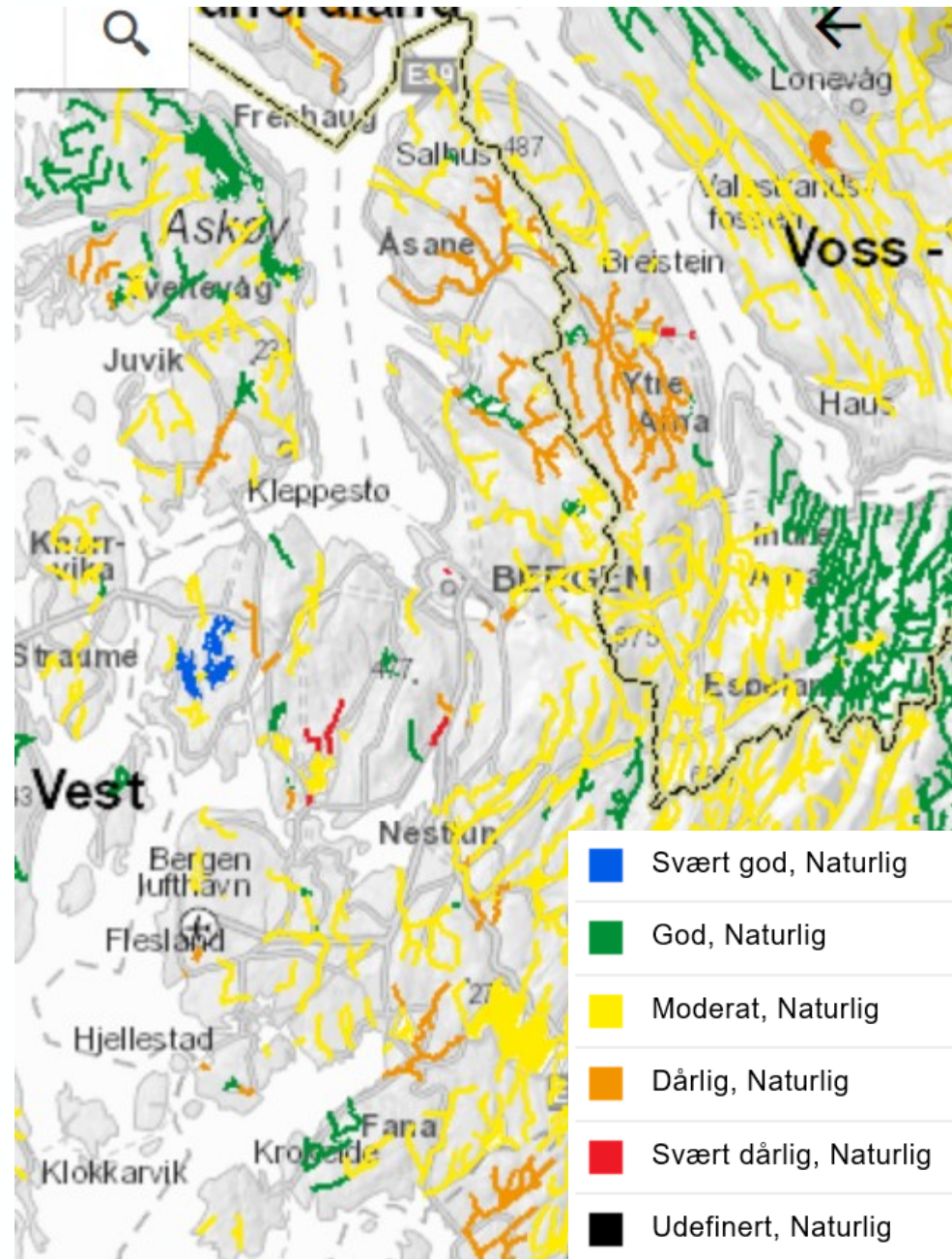
- **Få påvirkninger**
- **Hogst av granfelt har ført til algeoppblomstring i Kvernavatnet, som huser det nasjonale anlegget for elvemusling**
- **Noe påvirkning av spredt avløp til sjø**
- **Industriutslipp**
- **Drift av VA-system utføres av eget AS**

Hovedutfordringer i Bergen kommune

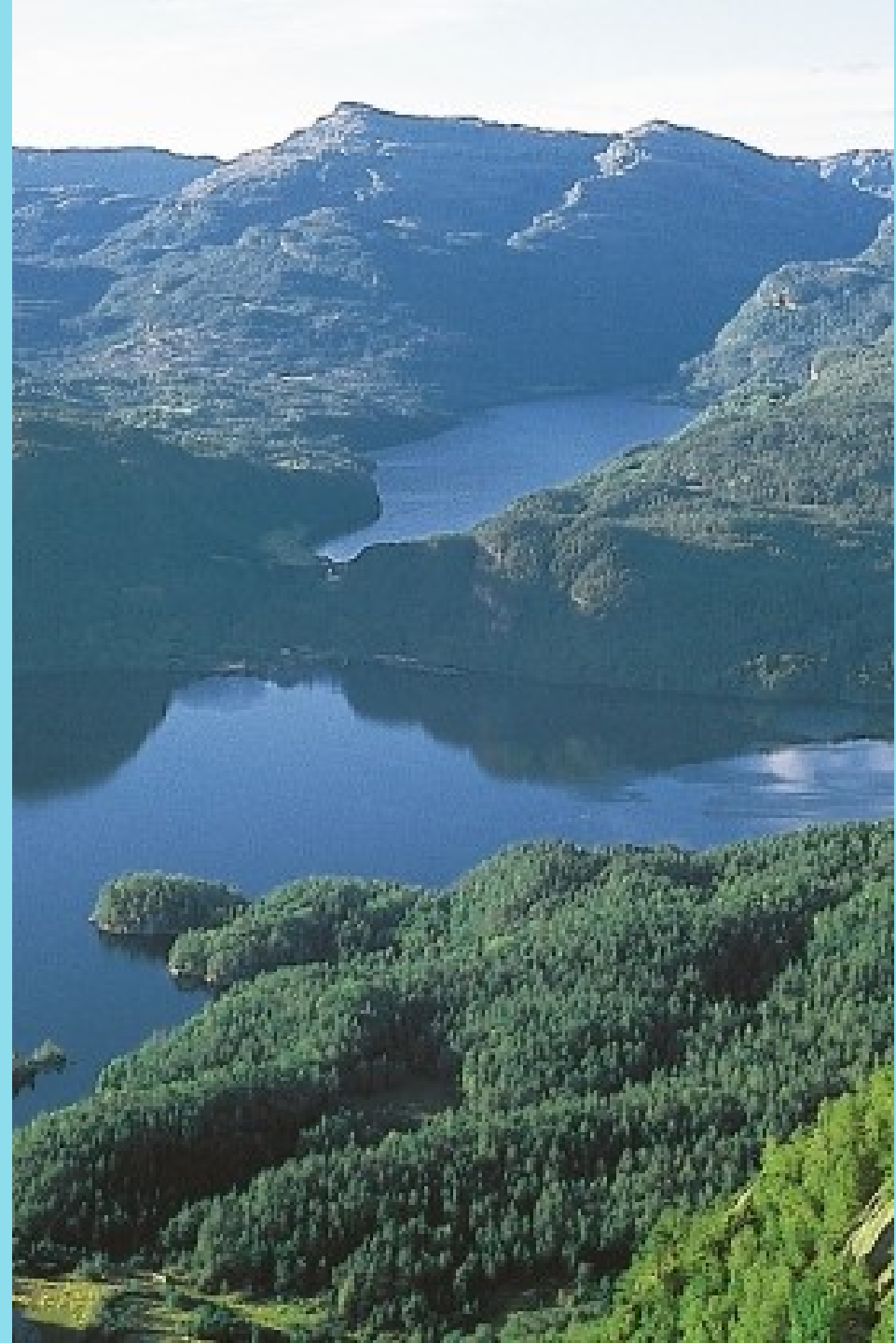

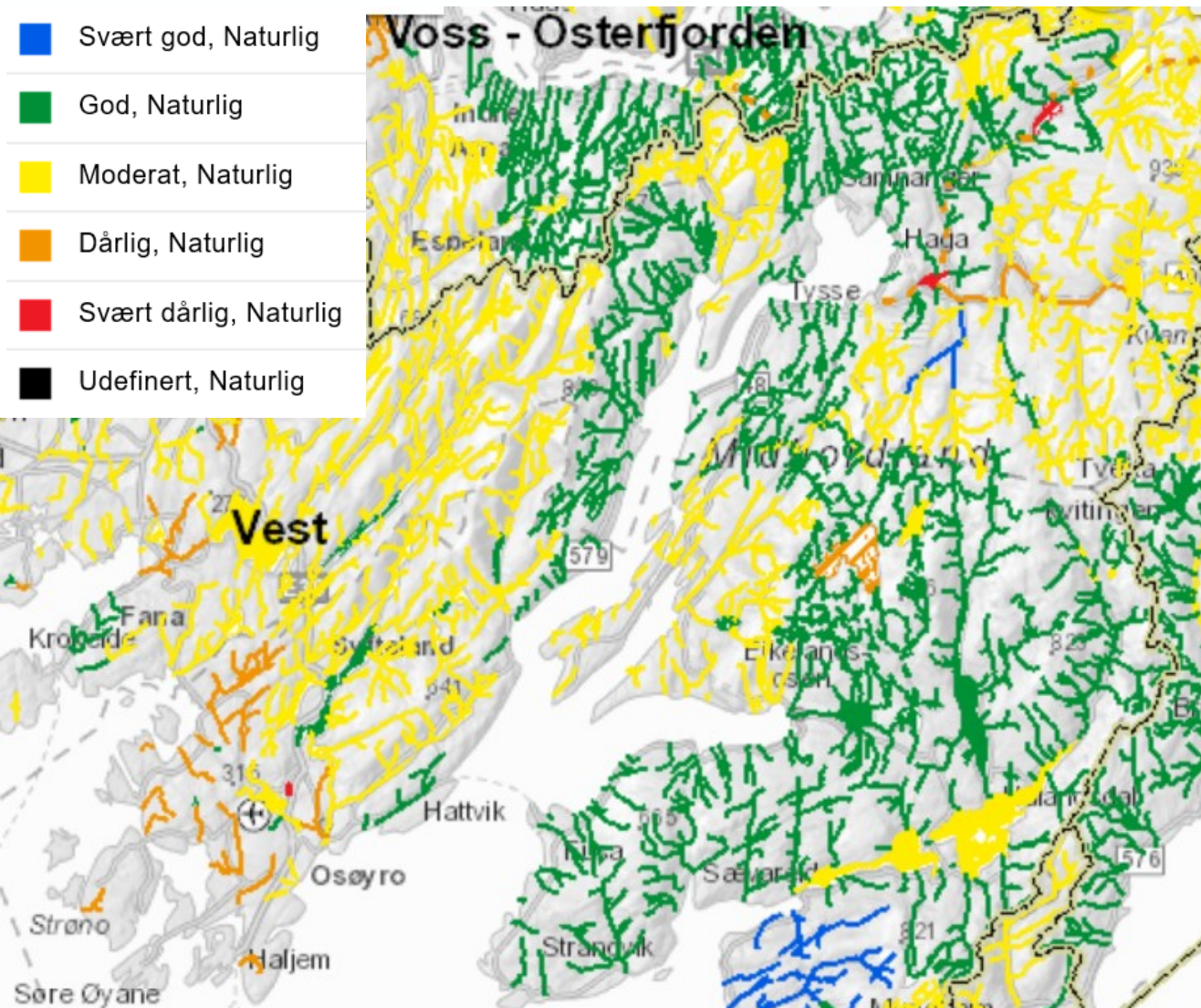
Bergen kommune

- **Folkerik kommune – mange vassdrag sterkt påvirket**
- **Avløp**
 - **Lekkasjer fra kommunalt nett**
 - **Overløp**
 - **Utslipp til sjø**
 - **Spredt avløp**
 - **Fem nye store renseanlegg**
- **Hydromorfologiske endringer**
 - **Utfylling i vann**
 - **Bekkelukking**
 - **Vandringshinder for fisk**
 - **Store utviklingsprosjekter som Bybanen og E39**
- **Fremmede arter**
 - **Ulovlig utsetting av gjedde og abbor**

Hovedutfordringer i Bjørnafjorden kommune

Bjørnafjorden kommune

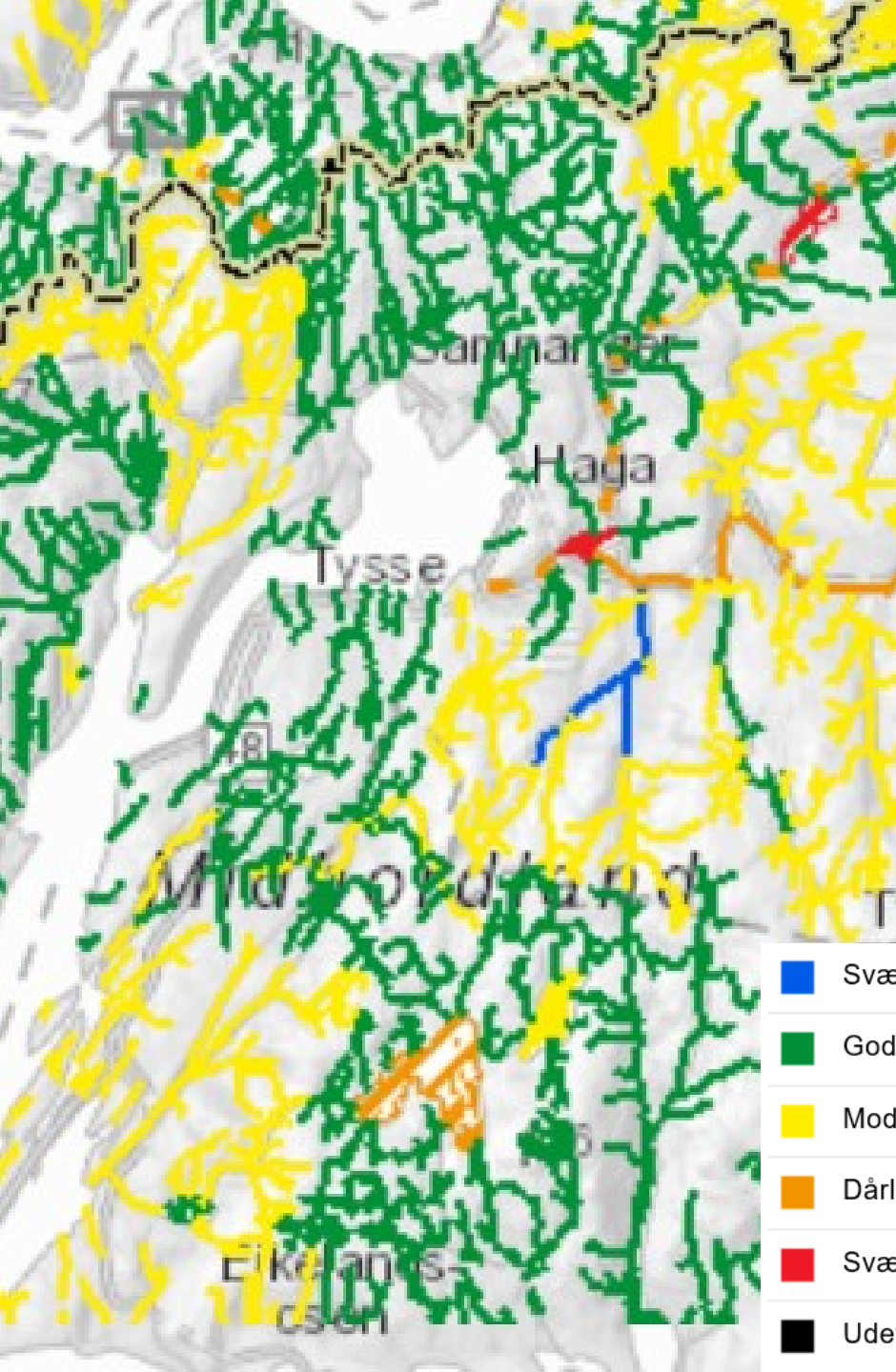
Tidligere Os og Fusa

- **Tidligere Fusa**
 - **Sur nedbør, få påvirkninger**
 - **Oppdrettsanlegg**
 - **Liten påvirkning fra spredt avløp og landbruk**
- **Tidligere Os**
 - **Osvassdraget er vernet (ørret, laks, elvemusling)**
 - **Landbruk**
 - **Spredt avløp**
 - **Lekkasje fra kommunale ledninger**
 - **Overløp fra pumpestasjoner**
 - **Oppdrettsanlegg i sjø – ønsker at miljøanalyser skal inn i Vann-nett**

Hovedutfordringer i Samnanger kommune

Samnanger kommune

- **Behov for kritisk gjennomgang av informasjon i Vann-Nett**

- **Avløp**

- **Kommunalt avløpsvann renses med slamavskiller til Samnangerfjorden**
- **Eldre avløpsnett med lekkasjer**
- **Spredt avløp utenom tettsteder**

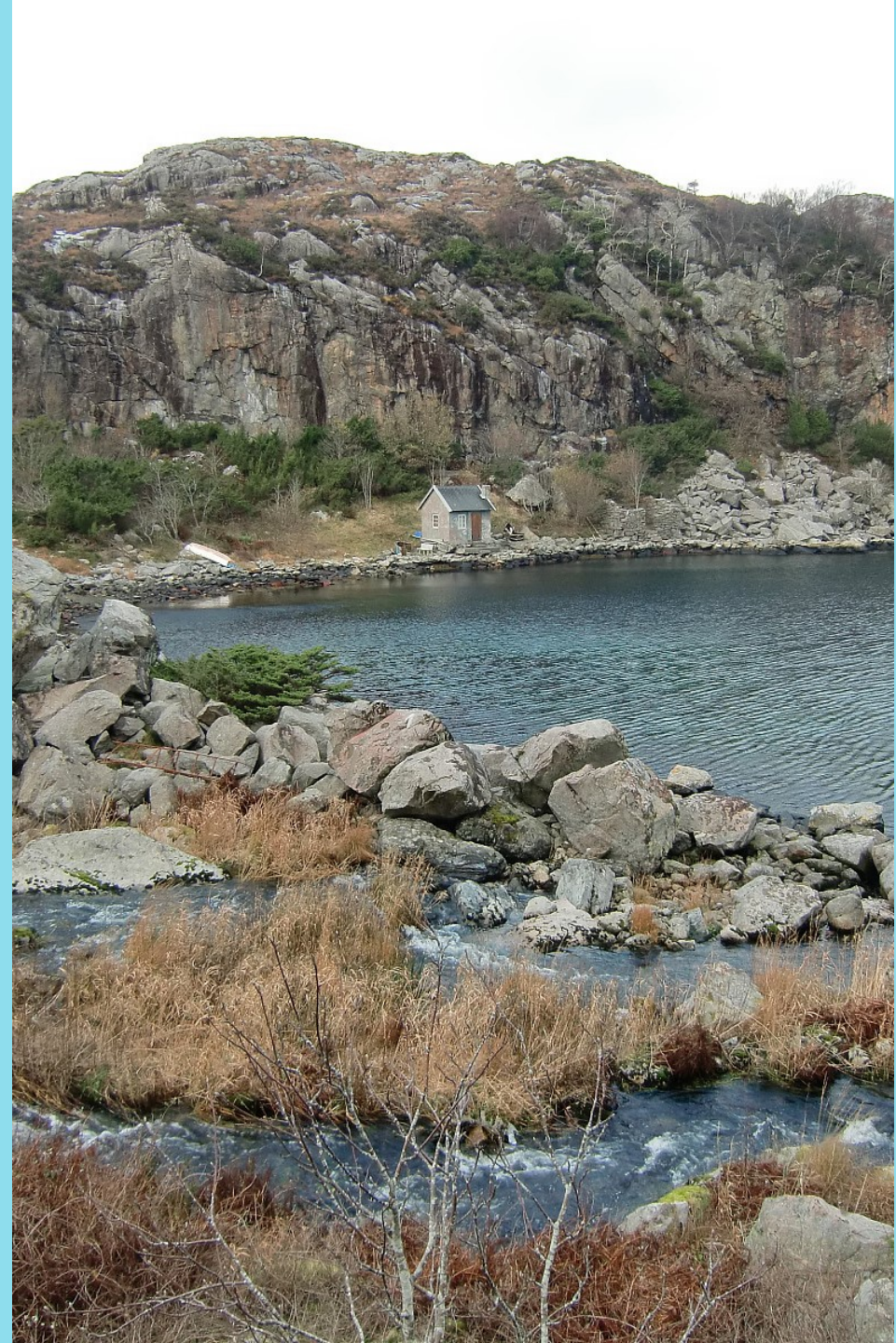
- **Landbruk**

- **Beskjedent omfang, men ofte vassdrag nær dyrket mark**
- **Behov for vannprøver for å utelukke feilaktig landbrukspåvirkning**

- **Vannkraftreguleringer**

- **Sur nedbør**

Hovedutfordringer i Øygarden kommune

Øygarden kommune

Tidligere Fjell, Sund og Øygarden

- **Tidligere Fjell**

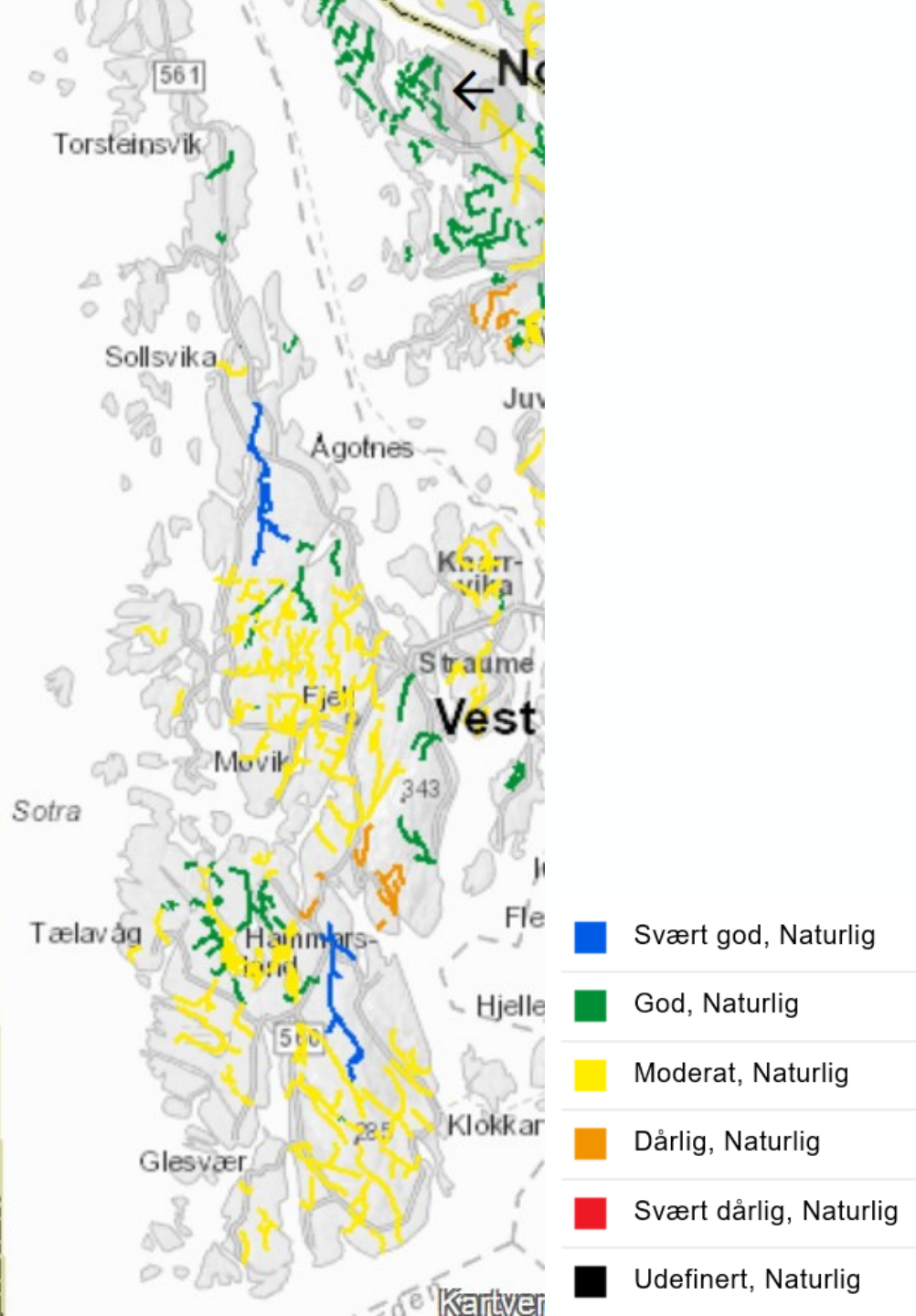
- **Sterk vekst, urban utvikling og Sotrasambandet**
- **Avløp – overløp, pumpevikt, dårlig vedlikehold**
- **Avrenning fra massetipper (landbruk, skytebaner) og i forbindelse med ny utbygging**
- **Landbruksavrenning sau og hest**

- **Tidligere Sund**

- **Utslipp til Kørelen (drikkevann), FV555**
- **Austefjorden er sårbar for avløpsvann**
- **Plast i sjø**

- **Tidligere Øygarden**

- **Få og små vannforekomster**
- **Påvirkes av vandringshindre, fraføring av vann, oppdrettsanlegg**
- **Marin forsøpling**

Vestland
fylkeskommune

Samfunnsutvikling, klimaendringer, planlagt aktivitet og virksomhet i vannområde Vest

Vei og samferdsel

- **Sprengstein må deponeres**
- **Kan påvirke vannforekomstens kategori fra naturlig til SMVF**
- **Store veiprosjekter:**
 - **E39 Svegatjørn-Rådal**
 - **E39 Vågsbotn-Klauvaneset**
 - **E39 Ådland-Svegatjørn**

Klimaendringer

- **Økt temperatur, økt mengde nedbør og økt intensitet nedbør vil føre til**
 - **Økt avrenning fra urbane strøk, landbruksareal, renseanlegg**
 - **Misfarget vann**
 - **Mer alger**
 - **Endringer i biodiversitet**
 - **Dårlige brukskvaliteter (drikke, bade, fiske)**
 - **Sprengt kapasitet på avløpsnett**

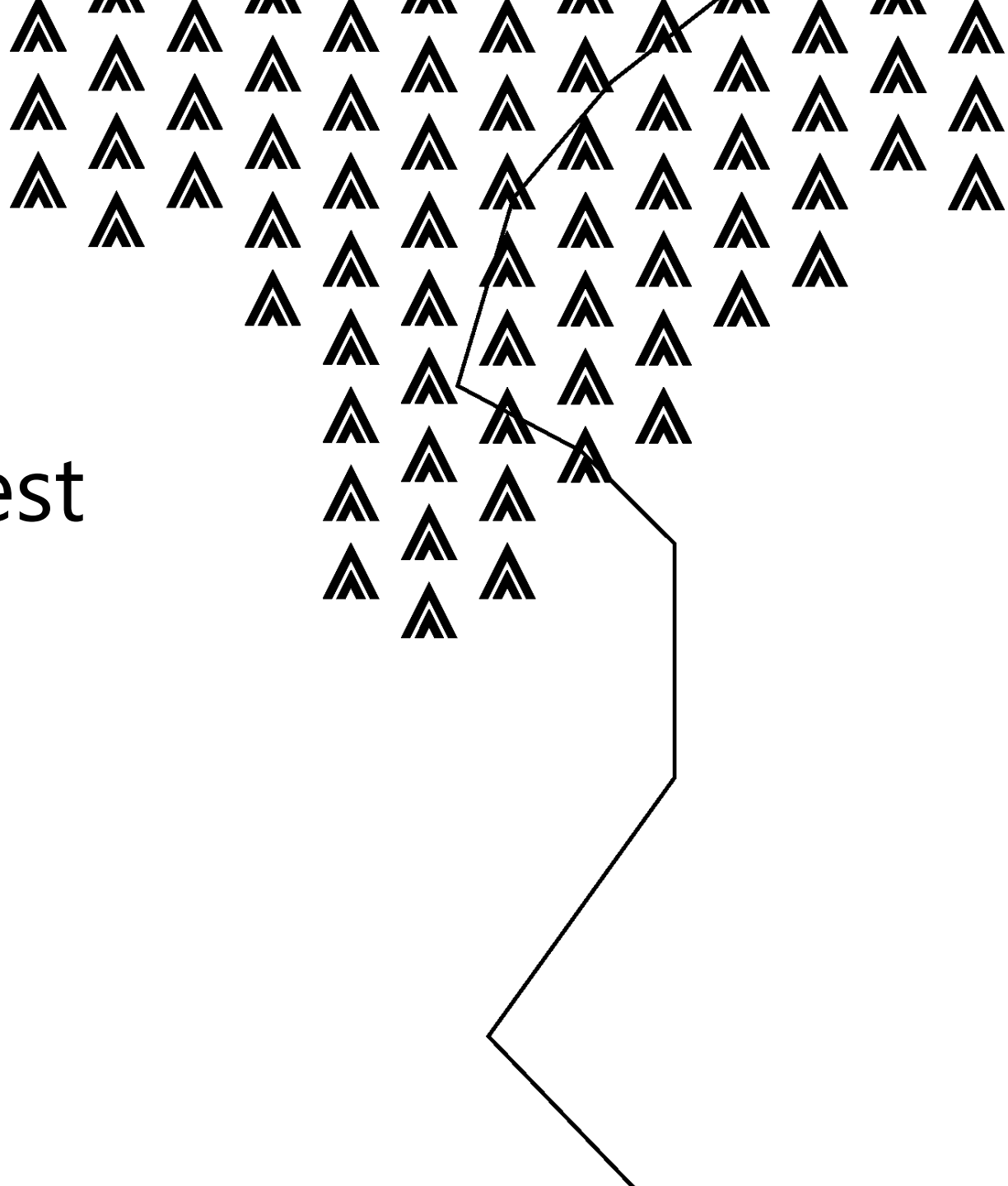

Utviklingstrekk

i vannområde Vest

- **Oppgradering av renseanlegg de siste årene har ført til mindre belastning på sjøresipienter**
- **Antall gårdsbruk går ned, som fører til arealbruksendringer – gjerne bolig- og næringsutvikling men også hestesport. Økende problem med ulovlig dumping av gjødsel**
- **Økt fokus på bekkeåpning – kostbart og krevende planlegging, arealbrukskonflikt**

Tiltak i vannområde Vest

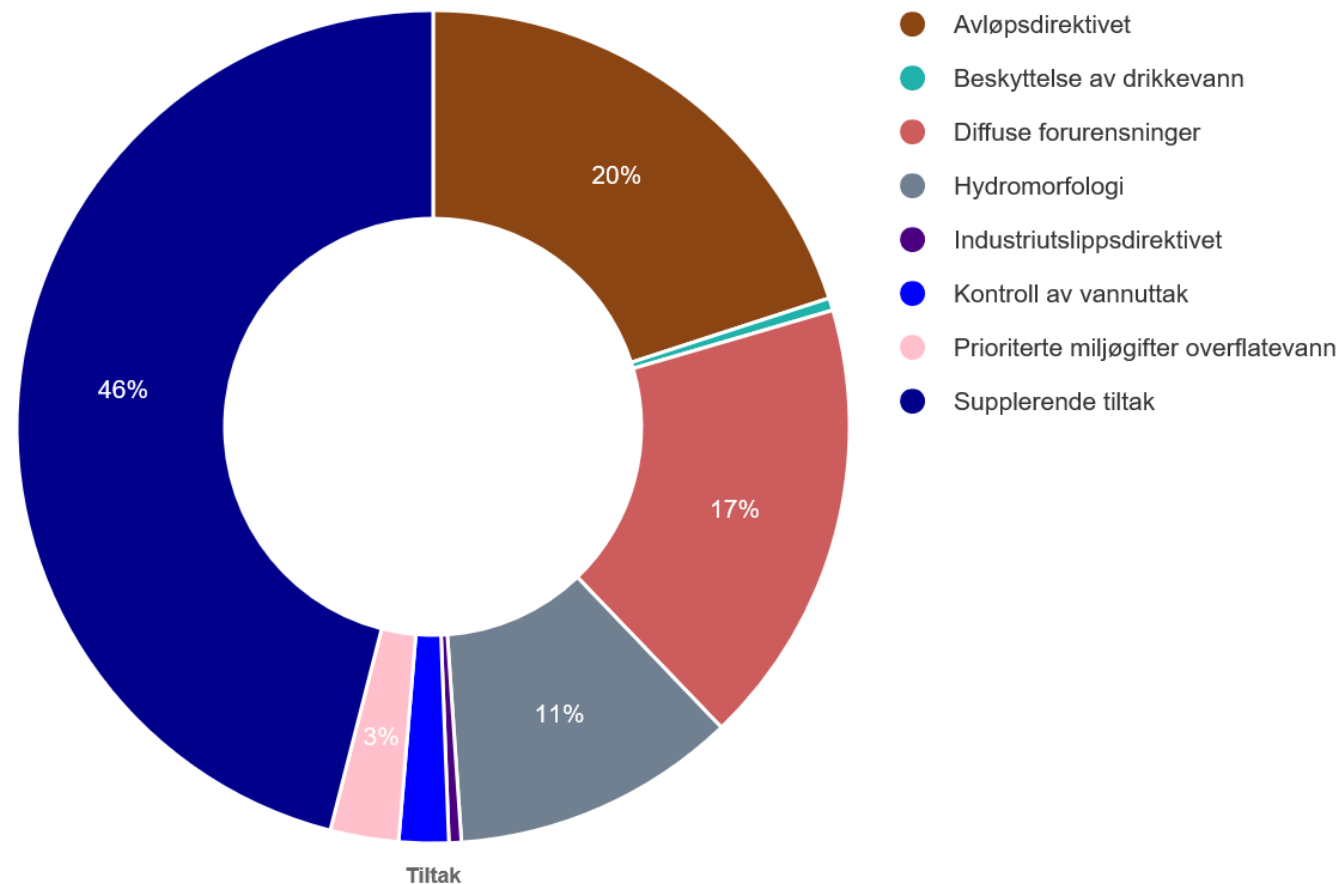

Tiltak

i vannområde Vest

- **Per april 2020 er det registrert 415 tiltak fordelt på 529 vannforekomster**
 - **32 foreslått**
 - **60 planlagt**
 - **119 påbegynt**
 - **69 utsatt**
 - **62 avvist**
 - **73 gjennomført**

Tiltak

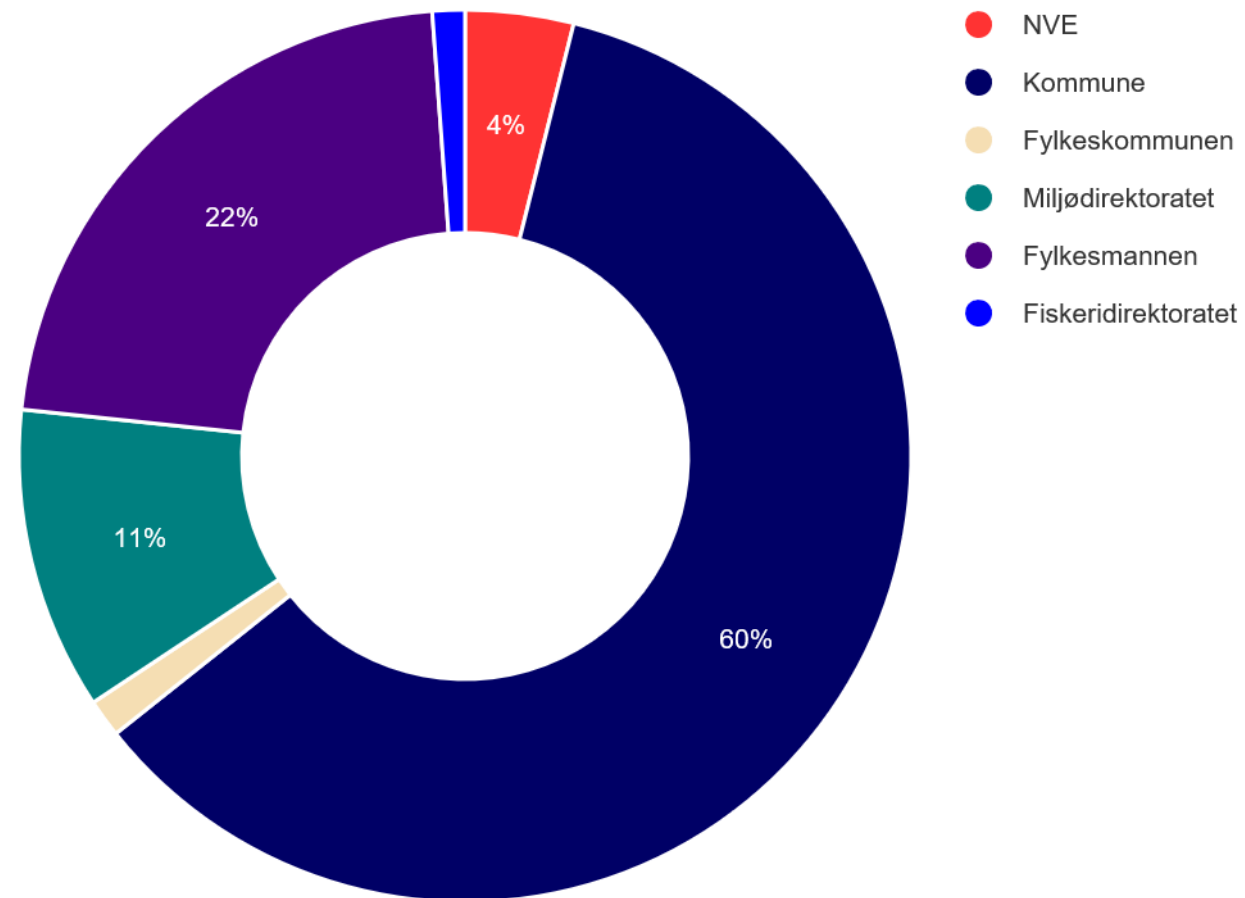

Tiltak

fordelt på tiltaksansvarlig myndighet

- **Kommunene har ansvar for 60 % av tiltakene**

Tiltak fordelt på tiltaksansvarlig myndighet

Tiltak fordelt på tiltaksansvarlig myndighet

Tiltak som alle kommuner bør ha

- **Kartlegging av spredt avløp**
- **Oppgradere/tilkoble spredt avløp**

- **Utarbeide/oppdatere Hovedplan for vannmiljø og avløp**
- **Lokal forskrift for spredt avløp**

Oppsummering

- **Kommunene har et stort ansvar for oppfølging av van**

Vestland
fylkeskommune

